

Asia: VN/23899/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot koskien HE luonnosta

Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry (SHLL) on sitoutunut tukemaan EU:n ja Suomen ilmastopolitiikkaa, jolla teemme oman osamme maailman keskilämpötilan nousun rajoittamiseksi 1,5 asteeseen. SHLL on sitoutunut tukemaan Suomen tavoitetta olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja katsoo, että EU:n ilmastotoimet on rakennettava siten, että koko unioni saavuttaa hiilineutraaliuden vuoteen 2050 mennessä. Siirtymässä hiilineutraaliuuteen tulee varmistaa, että ilmasto- ja ympäristövelvoitteet ovat globaalissa kilpailussa toimiville yrityksille mahdollisimman tasapuolisia.

SHLL tukee hallituksen esityksen mukaista ehdotusta, että polttoaineiden jakelijoiden päästökauppa (ETS2) otetaan Suomessa vuoden 2027 alusta lukien, kuten valtaosassa, ellei peräti kaikissa EU-maissa. ETS2:n käyttöönotto vuonna 2027 on tarkoituksenmukaista, koska lisäpäästövähennyksiä tarvitaan EU:ssa ETS2:n piiriin ehdotetuilta aloilta, jotta EU:n vuoden 2050 hiilineutraaliustavoite on mahdollista saavuttaa.

SHLL katsoo, että ETS2:n kautta kerättävien huutokauppatulojen käyttö ratkaisee ETS2:n tarkoituksenmukaisuuden päätövähennystoimenpiteenä, sillä pelkästä hintajoustosta syntyvät päästövähennykset näyttävät poikkeuksellisen kalliita ja kustannustehottomilta verrattuna useisiin muihin toimenpiteisiin (arviolta 1700 – 3400 euroa vähennetyltä tonnilta). Huutokauppatulojen käyttöä ei kuitenkaan ole huomioitu lainvalmistelun yhteydessä lainkaan.

SHLL katsoo, että jo ETS2-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä tulee lainsäätäjän vähintään periaatetasolla päättää, että huutokauppatulot käytetään täysimääräisesti edistämään ETS2:een kuuluvien alojen vihreää siirtymää. Tieliikenteessä erityisesti tuet ja kannusteet päästöttömien tai

vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintaan sekä lataus- ja tankkausinfran kehittämiseen on todettu hyviksi ja toimiviksi keinoiksi liikenteen puhtaassa siirtymässä.

Säännelty yhteisö

Palaute ehdotetutesta säännellyn yhteisön määritelmästä ja veloitteiden siirrosta sopimuksella sekä sääntelyn kohdetta koskevista vaikutuksista

-

Maa-, metsä- ja kalatalous

Miten ja kenelle mahdolliset hyvitykset tulisi toteuttaa erityisesti maa-, metsä- ja kalatalouden toimialoilla?

-

Liikennesektorin toimijat

Mitä vaikutuksia soveltamisalarajauksella on toimintaanne?

-

Miten mahdolliset hyvitykset niille yritysmuotoisille toimijoille, joiden käyttämä polttoaine tulee soveltamisalan piiriin, voisi toteuttaa?

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti 15.4.2024 pitämässään kehysriihessä, että kun EU-direktiivin mukainen polttoaineiden jakelijoiden päästökauppa tulee voimaan vuonna 2027, otetaan käyttöön raskaan liikenteen ammattidiesel ja, että tarvittava lainsäädäntö on saatettava voimaan tämän vaalikauden aikana.

SHLL katsoo, että kehysriihen päätös ammattidieselistä oli tarpeellinen, sillä ammattidieseljärjestelmän käyttöönotolla on mahdollista turvata Suomen elinkeinoelämän logistista kilpailukykyä kuljetuskustannusten merkittävältä nousulta liikenteen puhtaassa siirtymässä. SHLL katsoo, että ammattidieselin toteutuksessa tulee pyrkiä logistiikkayrityksille järjestelmästä koituvan hallinnollisen taakan minimointiin esimerkiksi siten, että ammatidieselhyvitys olisi siihen oikeutetun mahdollista saada jo tankkauksen yhteydessä. Lisäksi ammattidieseljärjestelmää laadittaessa tulee pyrkiä löytää toteutustapa, mikä kannustaa hyvitysjärjestelmässä myös liikenteen fossiilisten päästöjen vähentämiseen.

Laitinen Petri

